

The 13 Attributes (*Midot*) – God Teaches *Us* how to Ask *Him* for Forgiveness (Source Sheet)

Text 1:

Exodus 34:6-10

שמות פרק לד פסוק ו-י

ו וַיַּעֲבֹר ה' עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא, ה' ה', אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת. ז (בְּצַר חֶסֶד לְאֲלֹפִים, נִשְׂא עֹן וְנִפְשַׁע וְחִטָּאָה וְנִקְיָה לֹא יִנְקָה, פֶּקֶד עֹן אֲבוֹת עַל-בְּנִים וְעַל-בְּנֵי בְנִים, עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים. ח וַיִּמְהַר מֹשֶׁה וַיִּקְדֵּ אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה. ט וַיֹּאמֶר אִם-נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, אֲדֹנָי, יִלְדֶ-נָּא אֲדֹנָי בְּקִרְבְּנוֹ: כִּי עַם-קָשָׁה-עֲרָף הוּא, וְסִלְחָתְךָ לְעוֹנֵינוּ וְלַחֲטָאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ. י וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה אֲנֹכִי כֹרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל-עַמְּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרְאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם; וְרָאָה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ בְּקִרְבּוֹ אֵת מַעֲשֵׂה ה', כִּי-נִרְאָה הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ.

6 The Lord passed before him and proclaimed: “The Lord! The Lord! A God compassionate and gracious, slow to anger, abounding in kindness and faithfulness, **7** extending kindness to the thousandth generation, forgiving iniquity, transgression, and sin; yet He does not clear all punishment, but visits the iniquity of parents upon children and children’s children, upon the third and fourth generations.”

8 Moses hastened to bow low to the ground in homage **9** and said, “If I have gained your favor, O Lord, pray, let the Lord go in our midst even though this is a stiff-necked people. Pardon our iniquity and our sin, and take us for Your own.” **10** He said: I hereby make a covenant. Before all your people I will work such wonders as have not been wrought on all the earth or in any nation; and all the people who are with you shall see how awesome are the Lord’s deeds which I will perform for you.

Questions:

- 1) What does this list in vv 6-7 mean? Does the text suggest that God's forgiveness is open-ended or not?
- 2) What does Moses do in vv 8-9? Can you find a hint for it in the text?
- 3) What does Moses ask for and what is God's response?

For a comprehensive study of the division of this section into 13 different attributes, see Adin Steinsaltz’s commentary on Talmud tractate Rosh Hashana 17b.

Text 2:

Num. 14:17-20

במדבר פרק יד פסוק יז-כ

יז וַעֲתָה? גִּדְלֶ-נָּא כַח אֲדֹנָי, כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, לֵאמֹר. יח ה', אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד, נִשְׂא עֹן וְנִפְשַׁע וְנִקְיָה לֹא יִנְקָה--פֶּקֶד עֹן אֲבוֹת עַל-בְּנִים, עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים. יט סִלַּח-נָא לְעֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסְדְּךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד-הַנֵּה. כ וַיֹּאמֶר ה' סִלְחָתִי כִּדְבָרְךָ.

17 “Therefore, I pray, let my Lord’s forbearance be great, as You have declared, saying, **18** ‘The Lord! slow to anger and abounding in kindness, forgiving iniquity and transgression; yet not clearing all punishment, but visiting the iniquity of fathers upon children, upon the third and fourth generations.’ **19** Pardon, I pray, the iniquity of this people according to Your great kindness, as You have forgiven this people ever since Egypt.” **20** And the Lord said, “I pardon, according to your words.”

Questions:

- 1) Compare the attributes used in Ex 34 and in Num 14.
- 2) Which did Moshe delete? Why?
- 3) Why did he **not** omit the “negative” attributes?

Text 3:

Jonah 4:2-3

יונה פרק ד פסוק ב

ב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל-ה' וַיֹּאמֶר אָנָּה ה', הֲלוֹא זֶה דְבָרִי עַד הַיּוֹתֵי עַל אֲדָמָתִי; עַל כֵּן קִדַּמְתִּי לְבָרֶחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יִדְעֵתִי כִּי אֶתָּה אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב-חַסֵּד וְנְהַם עַל-הַרְעָה. ג וַעֲתָה ה' קַח נָא אֶת נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי.

2 He prayed to the Lord saying, “O Lord! Isn’t this just what I said when I was still in my own country? That is why I hastened to flee to Tarshish, for I know You are a compassionate and gracious God, slow to anger, abounding in kindness, renouncing punishment. 3 Therefore now, O Lord, take, I beseech you, my life from me; for I would rather die than live.’

Questions:

- 1) Why is Jonah so angry that God “spares” the people of Ninveh?
- 2) Do you think Jonah is concerned about moral principles or might other factors be involved?
- 3) In v 3:4 Jonah had declared: “In 40 days Ninveh will be destroyed”? What can *tshuva* do to a true prophet’s prophecy? What does this tell us about prophecy in Judaism?

For further study, see the chart on page 4 comparing passages from Jonah with passages from the incident of the Golden Calf in Exodus.

Text 4:

Babylonian Talmud Rosh Hashana 17b

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יז עמוד ב

”ויעבר ה' על פניו ויקרא”: אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומר, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין - יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם. ”ה' ה'” - אני הוא קודם שיחטא האדם, ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה. ”אל רחום וחנון” - אמר רב יהודה: ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר (שמות לד) ”הנה אנכי כרת ברית”.

And The Lord passed before him and proclaimed (Exodus 34:6). Rabbi Yochanan said: Were a verse not written, it would be impossible to say it. This teaches that the Holy One, Blessed is He, wrapped Himself like a prayer leader and demonstrated to Moses the order of prayer. He said to him: Any time that Israel sins, let them perform before me this procedure and I shall forgive them.” The Lord, The Lord! I am He before the person sins and I am He after the person sins and performs repentance. God, Compassionate and Gracious. Rav Yehudah said: a covenant has been made regarding the Thirteen Attributes that they never return empty, as it is stated, Behold I cut a covenant (Exodus 34:10).

Questions:

- 1) Why does R' Yochanan say, "were a verse not written, it would be impossible to say"?

- 2) Why did God wear a tallit to demonstrate the prayer?
- 3) Has this source changed the meaning of Ex 34:6-7 (Text 1)?
- 4) Rashi says here that the repetition of "the Lord" means that God is merciful both before man sins and after he repents. How do you explain that?
- 5) On what basis does R' Yehudah understand the covenant that is mentioned in Ex 34:10 (Text 1)?

Text 5:

The Thirteen Attributes from Selichot and the Machzor:

אל הוֹרַתֵנוּ לומר מדות שלש עֶשְׂרֵה, זְכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לַעֲנֹ מִקְדָּם, וְכֵן כְּתוּב בְּתוֹרַתְךָ :
 וַיֵּרַד ה' בְּעָנָן וַיִּתְנַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה'.
 וַיַּעֲבֵר ה' עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא :
 ה' ה', אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֶרְךָ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת, נֹצֵר חֶסֶד לְאֲלֹפִים, נֹשֵׂא עוֹן וְפֹשֵׁעַ וְחַטָּאָה וְנִקְיָה.
 וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֹנֵינוּ וּלְחַטֹּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ :

O God, you have taught us to recite the Thirteen Attributes; remember today the Covenant of the Thirteen Attributes, as You made known to the humble one (Moses) long ago, as it is written (Ex 34:5-8): "The Lord came down in a cloud; He stood with him there and proclaimed the name of the Lord.

The Lord passed before him and proclaimed:

The Lord, The Lord, A God compassionate and gracious, slow to anger, abounding in kindness and faithfulness, extending kindness to the thousandth generation, bearing iniquity, transgression, and sin, and clearing."

"Pardon our iniquity and our sin, and take us for Your own."

Questions:

- 1) Do we use the 13 *midot* in the tefilla today the way God showed Moses "long ago"?
- 2) Where does the composer of the Siddur get the concept of "covenant"?
- 3) Whom do we imitate when we add the words *v'salachta*.etc from verse 9, following the truncated quote of the 13 *midot*?

For further study:

Compare how The Lord's attributes are understood in the following Biblical verses:

Exodus 34:6-7

Numbers 14:18

Joel 2:13

Psalm 86:15

Psalm 103:8

Psalm 145:8

Nehemiah 9:17

Nahum 1:2

Chart showing comparisons between Moshe in Exodus and Jonah:

שמות	יונה
(לב,יא) וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהָיו	(ג,ד) וַיַּחַל יוֹנָה לְבוֹא בְעִיר מְהֻלָּךְ יוֹם אֶחָד
(לד,כח) וַיְהִי שָׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה	וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוָה נִהְפָּכֶת:
<u>לחם לא אכל ומים לא שתה</u>	(ג,ה) וַיֹּאמְרֵנוּ אֲנָשִׁי נִינְוָה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרָאוּ צוֹם
(לג,ה) וַעֲתָה הוֹרֵד עִדִּיךָ מֵעֲלֶיךָ	וַיִּלְבְּשׁוּ שָׂקִים מִגְדוֹלָם וְעַד קִטְנֵם:
(לד,ג) וַאִישׁ לֹא יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם אִישׁ אֶל יִרְא בְּכָל הַקָּהָר גַּם הַצֹּאן וְהַבְּקָר אֵל יָרְעוּ אֶל מוֹל הַקָּהָר הַהוּא:	(ג,ז) ...הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבְּקָר וְהַצֹּאן אֵל יִטְעֲמוּ מֵאוֹמָה אֵל יָרְעוּ וּמִים אֵל יִשְׁתּוּ:
(לב,יב) ... שׁוֹב מִחֲרוֹן אַפַּיךָ וְהִנָּחֵם עַל הַרְעָה לַעֲמֹד:	(ג,ט) מִי יוֹדֵעַ יֵשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד:
(לב,יד) וַיִּנָּחֵם ה' עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבַּר לַעֲשׂוֹת לַעֲמֹד:	(ג,י) וַיִּרְא הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדַּרְכֵּם הַרְעָה וַיִּנָּחֵם הָאֱלֹהִים עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבַּר לַעֲשׂוֹת לָהֶם
(לב,לא) וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל ה' וַיֹּאמֶר אָנָּה... וְאִם אֵין מַחֲנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ:	(ד,ב) וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' וַיֹּאמֶר אָנָּה ה'... וַעֲתָה ה' קַח נָא אֶת נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי:
(לד,ו) וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת: (ז) נֹצֵר חֶסֶד לְאֲלֹפִים נְשֵׂא עוֹן וְנִפְשָׁע וְחִטָּאָה וְנִקְחָה לֹא יִנְקָה פֶקֶד עוֹן אָבוֹת עַל בְּנֵים וְעַל בְּנֵי בְנֵים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רַבְעִים:	(ד,ב) כִּי יוֹדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל חַנוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנָחֵם עַל הַרְעָה: